Մանզումի Եֆքեար տե-նեսք 300 նիւսխէ վերիւլիպ, ամենավի գրյմէթի, Իսթանպոլ իչին կէչէր ագճէ 250, վերլթք պուզուք 125 ղրշ. վէ թաշրիալար իչին բօսթափարասը տախի իչինտէ օլարագ, սենէվի գրյմէթի սաղ ագճէ 250, վէ ալթը պուզուք տախի 125 ղրշ. օլաճագ տուր։

Վէ պէհիր նիւսխէսի 40 փարչա սախլանաճագ տուր։

Մանզումի Եֆքեար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

Իլանաթլն պէհերսաթլրը իչին պիրինճի տէֆտէր է։ Իքինճի տէֆտէր 2, վէ իւչինճի վէ սայիր տէֆթարատա 1 էր ղրշ. այրնաճագ տուր։

Մէքթուպ վէ սայիրլէր Պէյ-օղլունտա Ֆսրրու-եսյտա 467 նումրօյու խանէտէ ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թաղխանէսինտէ, Կարապետ Բ. Փանոսեան իսմինէ կէոնտէրիլէճէք տիր։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՆԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԼԷ

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՍԷՆԷ ՆՐԱՆ ԲԼՊԻԼ ԷՎՎԷԼ ՆԱ 1869 ՅՈՒՆԻՍ 16 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ ԱԼԱՖՐԱՆԳԱ ՅՈՒՆԻՍԻ 28 ՆՈՒՄԷՐՕ 951

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, 16 ՅՈՒՆԻՍ

Ի Ա Ր Ի Ճ Ի Ց Ի

ԳԱԹՕԼԻԿ ՏԷՎԼԷԹԼԷՐԻ ՎԷ ՐՕՄԱ ՄԷՃԼԻՍԻ

Էվվէլ նիմ ըէսմի զաղէթալարը, սոնրա տախի ըէսմիլէրին թէքզիպ էյլէտիքլէրի պիր հավատիսէ նէզարէն, Պավիէրա հիւքիւմէթի Րօմա մէճլիսի հադգընտա սայիր ԳաթՕլիգ տէվլէթլէրէ պիր հալը լթէտաֆիտ պուլունմայը թէքլիֆ իթմիշ։ Պու թէքլիֆ, Պավիէրա հիւքիւմէթինէ պատիր չէրէֆ օլաճագ պիր մատտէ տիր. պիրա, պու տէվլէթ, Էվրօբանըն էն ղիյատ թէզատտիւմտէ պուլունմուշ օլան տէվլէթլէրտէն տեյիլ իսէտ, տէրի հալը իպթիտալարընտան պէրի միւսթաճէլ սուրէթտէ թէզատտիւմ իտէնլէրին պիրիսի տիր։ Ֆրանսա տէվլէթի սայէսինտէ Պավիէրա էլէգթօրու ղրալ օլատուղունտա, պիւսպիթիւն փատալարը էլինտէ գալմըշ, ինսանիյէթսիզ թիզմիզաճ, ասրըմզը ֆիւթուհաթի ագլիյէսինտէն քէտմիշէն պի խապէր, աճայիպ եօլտա վէթանփէրվէր, վէ խաբիճտէն քէնտիլէրինէ իսապէթ իտէճէք օլան մուհասէնաթա ճահիլանէ խասիմ պիր էհալի իսի Պավիէրա ահալիսի։

Ցագաթ, շու էյլէք օլտու քի, 1810–15 թարիխլէրինտէ պիր թագըմ միւթէրագգի էյալէթլէրին Պավիէրաեա գամմ օլունմասը, մէմալիքի մէզքիւրէնին թարիգի մէտէնիյէթտէ քէսպի թէգատտիւմ էյլէմէսինէ պիր մէսարը ազիմ օլտու։ Մինիխ շէհրի, Ալմանեանըն հէր թարաֆընտան միւթէպէր զաթլար ճէլպ օլունարագ եէրլիլէրին էֆքեարընա գարշը բրինալը ճանիպինտէն տախի թէշվիգ օլունտուղլարը հասէպիյլէ, շիմոտ ուլում ու սանաթընն մէրքէզի մէսապէսինտէ պուլունմուշ տուր։ Բօլիթիգա պահսընտա իսէ, էլլի սէնէլիք պիր Սահմանադրութիւնլարը իլէ, քի իքի հիւքմտարլարընընն ըէյինէ իթիպար օլմագսըզընն էֆքեարը ամմէ գապուլ ու թաստիգ իթմիշ տիր։ Բօլիթիգաճա տախի քէսպի հայաթ իթտիլէր։ Հէյլէ զաթէն չօգ վէ տայիմա տա ինչա օլունմագտա պուլունան տէմիր խաթթլար։ իլմ ու ֆիւնուն նուրունու վէ սերվէթի հէր թարաֆա միւնթէշիր իտէրլէր։

Պավիէրա, քէաֆֆէի Ալմանիատա էն սէրպէսթ վէ պէլքի էն ալէա թարիգտէ պուլունան մէմլէքէթ օլուպ, թէքրիլ Ալմանիա միլլէթլէրինէն սահիհէն իսլահընա սեպէպ օլմասընը պիր գաչ սէնէտէն միւշահէտէ իտէրսէք, թէաճճիւպ իթմէմէլէյիզ։ Պիրա, Պիսմարգըն իթտիքլէրինէ դալըրսա, հէր նէ գատտար էճնէպիլէրէ Ալմանիալըլարա խայրլը կէօրիւլիւր իսէտ, հէր պիրիսինին տէ թահսինինէ մազհար օլմամըշ օլտուղու աշիքեար տուր։

Պիզտէ (Ֆրանսատա) օլտուղու միւիլլիւ, Պավիէրատա տախի թէգատտիւմէ պէօյիւք էնկէլ, փափաս կիւրուհի տիր։ Նէինէ պիզտէ օլտուղու միսիլլիւ, գուրայի ումումիյէ քէյֆիյէթի, մուվաֆֆագիթ սուրէթտէ միւթէասսրպալարը թէսիրինի արթըրը։ Պավիէրա հիւքիւմէթինէ խանատ օլունան խուսուս, եանի, էճնէպի գաթՕլիք տէվլէթլէրինէ զիքր օլունտուղու կիպի պիր եօլտա պուլունմասը տախի, էլբէթթ պու միւշքիլլէյի հէյա իտիպ, իթթիֆաղ էյլէտէյի թարիգէ միւատավէմէթ իթմէյէ զարար վէրմիշ օլտուղունտան նէշէթ իթմիշ օլմալը տուր։

Պու իշտէ Ֆրանսա նէ՞ իտէճէք. Մէճլիսի Ումումի մուվաճէհէսինտէ նէ՞ հալտէ պուլունաճագ։ Պիզ շիմոտ թէսիսատթի ասլիյէմիզէ միւթասլզ հիւսնի թարիգ իչար իտէճէյիզ։ Իշի պիր էյի իյզահ իթտիքտէն սոնրա, տէվլէթիմիզ էօթէյտէն պէրի իսթիյար իթմիշպուլունտուղու ուսուլու նամէրզ իյէսի իլէ, ադու հուզուզուն մնթլուպաթընը ապա իյգա իտէմէյէճէք տիր. չիւնքի պու կէօնէ մէսէլէլէրտէ պիր գարար վէրմէք իչիւն պիր մէպտէհէ սահիպ օլունմալը։ Վէ իրմի մանթըզ վէ հէր ճիհէթլէ զայրէթտէն տախի պիպէհրի պուլունուրմամալը տուր։

Մէճլիսի Ումումինին գարարլարը, էվվէլինտէն մալիւմիմիզ օլմուշ տուր։ Պու թարզ թէճէմմիւլլէրէ գարշը ճիզվիթլէր թարիգաթընն քէնտի մուխալէֆէթլէրի պէրթէրաֆ իթմիշ օլմալարը տախի, ադըլ երմէզ պիր սէրպէսթ մէպնի տէյիլտիր։ Էյի անլամըշ տուր քի պու մէճլիսին թէճէմմիւի, պիր վէճհ իլէ քէնտիսինէ եարայաճագ տուր։ Վէ պիր միւտէթտէն պէրու հէր նասըլըսա քեաֆֆէլ ըուհանի մէսէլէլէրտէ գուտրէթի քեամիլէեէ տէսթրէս օլմասընը Րօմա հուզուրունտա իհգագ էթմէյնին վագթը ֆուրսաթը կէլմիշ տիր աէյի ատտ իթմիշ տիր։

Իշ պու մէճլիսին նէյէթի, հէր ըուհանի մէճլիսին հագգը թէճէմմիւի անճագ Բաբաեա հասր իտիլմէսինտէն իպարէթ տիր. վէ բաբալըզ իսէ ասըլ ճիզվիթլիք իլէ քէմալը իթթիֆաքատ վէ օնուն թապիսի պուլունմուշ տուր։ Պու ճիզվիթլիք, ադ չօգ էքսէրիյէթլէ Սիլլապուստա մէվճուտ օլան իթթիգատաթը թաստիգ իտէճէք. եպիսկոպոսլարընն հիւքմիւ պիր վագթթ իրթսթյանլըզ ճիւմհուրիյէթինէ զալէպէ իթմէսի միսիլլիւ, շիմոտ տախի ըէյի միւսթագիլ մէպտէսի եպիսկոպոսլարընն հիւքմինէ գաթի սուրէթտէ զալէպէ իտէճէք տիր։

Պունտան տա հագգը չէյ օլմամ. պու իշ, ԳաթՕլիգ պէյնինտէ վագը օլաճագ թապիի պիր թէպէտտիւլ տիւր։ Վէ պու մէզհէպէ քէնտի իսթէտիյի կիպի զաթընը թանդիմ իթմէյէ մանի օլմայա քիմի՞ն հագգը օլապիլիր։

Հալ պու քի, քիլիսէ մուվաճէհէսինտէ պիր տէ հիւքիւմէթ վար. վէ պու հիւքիւմէթ, պիզտէ ալէնէն, վէ սայիրլէրտէ սիւքիւթ իլէ, 89 թարիխի, եանի Սիլլապուսա ղրտա օլան մէպտէլէր իւզէրինէ միւէսսէս տիր։ Լաքին ֆէնասը չու քի, Ֆրանսանըն գուվվէթ ու հուզուզունու թիզքեար իտէն մէպուս ու մուրախխասլարընն կէօղիւ եիրմի սէնէտէն պէրու պիր չէյ կէօրմէզ օլմուշ տուր։

Հիւքիւմէթիմիզ ճիւմհուրինաս թարաֆտարլարընը զապթ իթմէք իչիւն ըուհան կիւրուհինէ օ գատտար եիւզ վէրմիշ տիր քի, վագթը հաղրընն նուրու սէրպէսթիյէթի օնուն եիւղիւնտէն թէհլիքէյէ տիւշար օլապիլմէսինէ սեպէպ օլմուշ տուր։ Շիմոտի իշ, աշխարհանալարը քէնտի ըէյլէրինէ պրագմադ, տէհրի էվսաթըն գուվվէի միւհլիքէսինտէն խէլաս պուլմադ խուսուսլարընտան իպարէթ տիր։

Գրաէյէթ տէվրի, ասըլ հիւքիւմէթի զայիֆլէթմէք իչիւն էլինտէն կէլէնի իթմիշ տիր. ումուրու թէրպիյինին միւշարէքէթի ըուհանիյէ էլլէրինէ կէչմէսինէ կէօզ գաբամըշ։ Հէր գըզըն վէ օղլանլարըն տախի եարըսընտան գիւատէսի, պիր շէյ պիլմէզ մարաղտա վէ տիրացու թէպիյէսինէ թէսլիմ իտէրլէր։ Զէնկին խանէատանլարտան օլան գըզլար տախի մանասթըրլար իչինտէ թէրպիյէ ալմըշ պուլունտուղլարընտան, բարտալարընը էհալինին էվլատը թէրպիյէսինէ պիր մէտար օլապիլիրքէն, քիլիսէլէրէ թէրք իտէրլէր։ Ցիլնճիլիք իչիւն նիզամ ըմզը վար տամմա, տիլինճի վանականլարա աշիքեար սուրէթտէ իզին վէրիլմիշ տիր։

Նիզամլարընմզը հէր քէսին միւսավի օլտուղունու վաղ իտէրլէր, ֆագաթ ըուհան թարիգաթընտա օլանլարընը միւսթէնա թուլթարլար։ Գօտ Սիվիլ տէնիլէն նիզամնամէ էօյլէ ըուհան չէյ թանընմազ. հէր քէսի հուզուզճա միւսավի հէմիշէհրի պէլիր։ Պունտան դաթի նաղար, հիւքիւմէթին գատահաթլը պիր միւսամէհէսի եիւղիւնտէն, ըուհանի էլպիսէլէրինի թէրք իթմիշ օլան ըուհանը ճիսմանի ուսուլ իլէ ադտը թէզէվվիւճ իթմէք ղըմընտա, միւթէասսրպ պիր թէտպիր բէյտա օլմուշ տուր։ ԳաթՕլիգ քիլիսէսի հէր տիւրլիւ միւնասէպէթսիզլիյի տէր վէ եազար. Հիւքիւմէթ թարաֆընտան քիմսէնին օնա դարըշտըղը եօղ։

Պունա նէսպէթ, պիր սէրպէսթ էֆքեար սահիպի զալգտը տէ, տէյիլ օնուն իթթիգատաթընը խաթիհղա, իլլա օնլարընն հիքմայէսինի իմի թէվարիխ իւզրէ դրիթիգատա ալմատա մէրամ իթտի՞ մի, մէմուրիյէթի վար իսէ, ադլ օլտուղտան պաշգա, պիրտէ ալալագը ումումիյէ վէ մէզհէպիյէսէ հադարէթ իթտի տէյի իֆթիրատա կէլմէզսէ, քէնտիսինի զայէթ մէսուա ատտ իթմէյէ տիր։

Ըուհանիճէ պէօյիւք մէսէլատտարլարընն Սէնատօ մէճլիսինէ հատտ ու սէլահիյէթլէրի փէք չօգ տուր. տէյէմիմ քի Բրօթէսթանլըզընն վէ Եէհուտիլիյին մուրախխասը եա մէպուսու օրտա պուլունմասընն։

Ֆագաթ, պու զայէթ եիւքսէք թարիգաթընն մուրախխասլարընն պիր բօլիթիգա մէճլիսինտէ նէ իշի օլապիլիր։ Զօղ վագթթ իթտատի չէհատէթնամէսինին վանականլարա միւտերրիսլիք չէհատէթի եէրինէ թուլթուրմամը միսիլլիւ, եալլընըզ ըուհան պուլունուրմասը մէճլիսէ զապտլ օլունմասա սէպէպ օլապիլէր մի։

Տէհրի էվսաթ թէվարիխինի ատրա վէրէն պիր հօճա, ճէմիյէթի հաղրընէն ըէվիշինի պիր էյի քէշֆ իտէպիմէլէր մի տիր։ Բիլիսէլէրէ միւատատ օլունան հալը իսթիհնախյէթի վէ նիզամնամէթի բօլիթիգըյէէմիզին օնլարա իթա էյլէտիյի ահվալը ըամիյէ, 1789 մէպտէլէրինին այնը իսլալը տուր. աճէպ Սէնատօ մէճլիսինտէ Րօմա թէճէմմիւի աւէյհինտէ պիր գարար վէրմէք լազըմ կէլէրսէ, նէ՞ միւշքիլլիքլէր վէ յտա օլաճագ տուր։

Պու մէճլիս, քիլիսէնին հիւքիւմէթ իւզէրինէ թէֆիվվիւգիւնիւ խատտա իտէճէք տիր. պու հալտէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի նէ՞ իտէճէք տիր։ Գալկալար չափուզ մէյտանա չըգտաճագլար։ Միւֆսիտ ըուհանլարը թարտ իթմէք, պիր ֆայիտէի մուճիպ օլմագ. իլլա, գուվվէի ըուհանիյէսէ գարշը անճագ թէտատպիրի ագլիյէնին մուգավէմէթի թէսիրլի օլապիլիր։

Մատամ քի քիլիսէ էհալիսի ճիսմանիճէ տախի խտարէ իթմէք խթէր, օնա պիր շէյ գալըր իճրա իթմէյէ, եանի, Բիլիսէնին վէ հիւքիւմէթին էսասէն վէ գաթիէն թէֆրիգի. Բիլիսէնին դասպ էյլէտիյի հուզուզու վէ քէնտի ատամլարընա տալը վէրտիյի մուաֆիյէթլէրի տէֆ իտիպ, ըահիպի հուզուզու միւթէասավիյէսէ իտիսալ իթսին, տէյիլ ըահիպ (նիզամ էօյէ ատամ թանընմամալը տուր) իլլա էվվէլնէմէմիշ պիր շախս տէյի ատտ իտէրէք ադտը թէզէվվիւճէ ըուխսաթ վէրմէլի. տիլինճի թարիգաթլարընը, տէյիլ իֆրաթ Բաբա թարաֆտարը տըրլար տէյի (իթիգատլար սէրպէսթ տիր) իլլա իշլերի կիւճլերի տիլինճիլիք օլտուղու իչին մէն իթմէլի։ Մէվճուտիյէթլերի նիզամն թաատիդ օլունմուշ օլան մանասթըրլարտա իճրա օլունան հէր նէվի սանաթլար, սայիր մահալլէր միսիլլիւ վէրկի թահթընա ալընմալը տըրլար։

Գօ ըուհանլար ճէմիյէթի հալըրէ ալէյհինտէ ասլա պիր ճէզաեա միւթէհադ կէօրիւլմէյէրէք, իսթէտիքլերինի իթսինլէր. պու իշ քէնտի հագգը տըր, վէ էօյլէ իթմէք իչին պինէրճէ հագգլարը վար տըր։ Ֆագաթ, պիզտէ իսթէտիյիմիզ կիպի օնլարա ճէվապ վէրմէլի, վէ մահքէմէ տիվանընա չըգմայա մէճպուր օլմալըյզ։ Խասիմլերիմիզ իսթիրահաթլէ օրհնեալ աւ սաթսընլար. պէյիս եօղ. ֆագաթ պիզիմ տէ օնլար իչիւն ազրըզ տըրլար տէյի նէշր էյլէտիյիմիզ միւհարրիրատ իւզէրինէ, հիւքիւմէթ տամկա վուրմամազլըզ էթմէմէլի։

Հէր մահալլտէ տախի քիթապխանէլէր քիւշատընտա սէրպէսթիյէթ պուլունմալը. եանի, Լապը վէ Մաաի Ալագոգ նամ ազիզ զէվմթը թէլիֆաթը եանընտա Վօլթէրին Սիթրաւսը Ռընանը վէ պունլարա պէնզէրլէրին

քիթապլարընը վաղ իթմէքտէ տախի ասլա պիր միւմնասաթ օլունմամալը սբը։

Զօգ տէֆա սէմիշիզ, վէ երնէ թէքքէրբիւր իտէրիզ. էվլէնմէմէյէ նէյլէթ էթմէք վէ ուսուլու թէտրիսիյէյի տէր էօհտէ իյլէմէք, եէքսիկէրի իլէ իմթիզաճ էթմէզ իքի խուսուսլար սբը. ղիրա պու սատէմի թէղէվվիւճ, մէտարի քէմալէթ սատ օլունսուզճա, ճէմիյէթի պէչէրիյէ իհթիյաճաթընա քէամիլէն մուղայիր կէլէր։

Տիւնեատա չօգ մէսէլէլէր վար քի, էն էյի հէմշէհրիլէրի տախի թէղէվվիւճտէն մէն իտէպիլիրլէր. ֆագաթ նաղարիյաթտէ ատէմի թէղէվվիւճիւ ադտը նիքեահտան ֆայիդ թուութմադ, պէնիի ատէմալէյհինտէ ատավէթ վաղ վէրմէք օլուր։ Հայաթ ու սղամէթէ մայիլ պիր միլլէթ, էվլատլարընըն թէրպիյէսինի էօյլէ ատամլարա թէսլիմ իտէմէզ։

Ուսուլու թէրպիյէտէ էֆքեարը բուհանիյէնին դուվվէթլի վէ միհրիմ պիր մատտէ օլաճաղընտա չիւբհէ եօգ տուր։ Ֆագաթ պու էֆքեարը բուհանյէ տէտիյիմիզ իլէ, եթիդատաթի տինիյէյի պիր պերլերինէ դարընչորմաեալըմ։ Պու դատար պիր պերինէ պէնդէմէզ մէզհէպլէր պիր էյլիք հասալ իթտիլը իսէ, օ տախի ախլագա տայիր մէպտէլէրտէ իմթիզաճլարը եէուքիւնտէն տիր, տէյիլ քի քէյֆիյաթը իլմիյէլերի ճիհէթինտէն։

Էյիյէ մուհապէթ, պէօյիւք չէյլէր բիրայէթ, ֆէրիղէի ղիմմէթ. պունլարընը, Խանընը իլահիյէթի, Երրորդութիւն եախօտ Ա.բրահամընը կոչումու իլէ պիր ալէատասը եօգ տուր։ Մէքթէպտէ աշիրեատը չէյլէր տէրս վէրիլմէլի. ղիրա ալիլմադընը իլմի էպլտիսինի Ա.ատուածաբանական մէզմանալար իւղէրինէ թէսիս իթմէք, օնլարը թէղէղիւլէ տիւչար իթմէք սէմէք տիր։

Օ. Նարէնալ

ՏԱԽԻԼԻՃԷ

—Բարիստէն ալընան մալիւմաթլարա նէզարէն, Ֆրանսա իմպէրաթօրիչա հաղրէթլէրի հոկտեմբեր այբ իպթիտալարընտա խթանպօլա կէլէճէք տիր։ Սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, Զաթը հաղրէթի Շահանէ, միւշարիլէյհա հաղրէթլէրինէ կէլէճէյինի խապէր ալըղընտան, Պէյլէր պէյի սարայընընն հաղրլաթարրլըմասընը էմր սուլրուլմուշլար տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՃԷ

Մանչեսթէր հախտաս Ըէպէրթ.

(Ա.ժան Բիսիրը.)

Ֆրանսա

Բարէս, 26 յունէ

Բէսմի գապէթա, պու ախշամքի նիւսխէսինտէ, Իմպէրաթօր հաղրէթլէրի թարաֆընտան Գամանին մէճլիսի բէյիսի Մ. Շնէյտրրա խիթապէն իրսալ ղըլընան պիր մէքթուպտան սուրէթինի նէշր իթմիշ տիր։ Իշ պու մէքթուպտան իրսալ ղըլընմասընա սեպէպլէյյէթի վէրէ, Մ. Շնէյտրընը խիթիֆա վէրմէսի օլմուշ տուր։ Բէյիսի մէրզումմ, պարոն Ժէրոմ Տավիտին, (1) Լէժիոն Տ'օնէօր նըշանընընն սէօյիւք օֆիցիալլըգ բիւթպէսինէ թէրքիբ ղըլընմասընա, հաւլը հաղրրտա բօլիթիդաճա մանեա վիրմէքտէ տիր։ Իմբէրաթօր հաղրէթ.

(1) Պարոն Ժէրոմ Տավիտ, Գամանին մէճլիսինին բէյիսի սանիլէրինտէն պիրիսի օլուպ, Գոնսէրվաթէօր վէ հիւքիմէթ ուճ տէրէճէ թարաֆէրը օլան ֆրդանընն բէյիսի տիր. Էհալինին մաթ լուպաթընա միւսաատ իսթիմէսինի գարշը կէլէն իշ պու ֆրդա, ճէմիյէթկեանը Արքատ սօդաղընտա վադը օլտուղու իչին, Արբատիւիս թէմմիյէ օլունմագտա տըր։

լէրի իշ պու մանէատը բէտտա իտէրէք տէր։

«Հիւքիմէթիմէն բօլիթիդասը զաթէն սեան աշիքեար օլտուղունտան, անընն իւղէրինէ շիւբհէլէրէ զահիպ օլունամազ։ Հիւքիմէթիմէն բօլիթիդասը, նասրլ քի ինթիխապլարտան էվվէլ էօյլէ տէ սօնրա, գուտրէթլի պիր իտարէ վէ ղայէթ սէրպէսթ գանունլար իլէ, հիւսնիւ իթթիֆագ մատտէսինի իւլերի վարտրրմադտան իպտրէթ օլաճադ տըր։

Խմբէրաթօր Նաբօլէօն հաղրէթլէրինէն իշ պու մէքթուպու իւղէրինէ, Մ. Շնէյտրը խիթիֆասընը կէրի ալտը։

Ուլահ Պուղտան

[Պ--էրէ, 25 յունէ]

Բրէնս Շարլը հաղրէթլէրինէն պիր ֆէրմանը 15000,000 ֆրանքլըգ խաղինէ թահվիլինէն փիեացաեա չըղարըլմասընա բուխսատ վէրմէքտէ տիր։

Տիւնքը կիւն Միւսքէլանիս նամ պիրիսի տախիլէյէ նաղըրը Մ. Գոկալիսէանինէն էօմրիւնէ դատտ իթմէք խութէտի իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամաէրպ ախզ ու կիրիրթ օլունտու։

Պաքուտա Բօրովինի նամ բահիպին էվինտէ, մէէղունիյէթտէն տէօնտիւկիւնտէ, Մ. Գակալնիսկանինէն էօլտիւրիւլմէսի վէ բէյիսի վիւքէլա Ժան Պրաթիանօնուն տախի ախզ ու կիրիֆթ իտիլմէսի մանլուպաթը հավի մէքթուպլար պուլունմուշ տուր։

ԹԻՒՃԱՐԻՑԷ

Մարտէլ. 26 յունէ

Գուղտայլար զայէթ տուրկուն
Հավալար էյի կիթմէքտէ
Ատանա բամուղու, ֆր. 107,50տէն 105
Կիւրճիւ վէ Ամէմ բամուղու ֆր. 105–102,50
Վ.օլօ գօղասը տէօրթ վէրիր 30

Լ.ոնդրա 26 յունէ.

Հավալարընն էյի կիթմէսի սէպէպինտէն պուղտայլար տուրկուն տուրլար
Մաքսը պուղտայը, հաղրը 27,9
Թիֆթիք, դավի բէնա 44

Լէվերբուլ 26 յունէ.

Միսլինկ Նիւ Օրլէանս բամուղու 12 1/8
Սաթը 10,000 պալա
Մէտֆուտ մալ 383,000 պալա

ՖՕՆՏՕ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Լ.ոնդրա 26 յունէ.

Ինկլիլիզ ֆոնսօլիսի գաբանտ 92 7/8 տէն 93
Օսմ. իսթիդ. գար. 67 տէն 67 1/2
Էսհամը ուսմումիյէ աչըլար 44 1/4 տէն 3/8
» » գաբանտ 44 1/8
Գօրսա գավի գաբանտը
Վիէննա գամպիօսու 121,57

Բարէս 26 յունէ.

Ֆրանսըզ ֆոնտօսու, աչըլար 70,20
» » » գաբանտը 70,35
Իթալիան ֆոնսօսու աչըլար 36,55
» » գաբանտը 56,55
Օսմ. իսթիդ. գար. 340
Էսհամը ուսմումիյէ աչըլար 44,65
» » գաբանտը 44,75
Գօրսա գավի «

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ ԳԱԼՍԹԱ ԲԻԱՋԱՍԸ

Յունիս 14 Ամշամ գաբանտը . . . 48-30
« 14 Յապահ աչըլարը . . . . ——
» » Էն եիւքսէք . . . . . ——
» » Էն աշաղը . . . . . ——
Սաաթ էօյլէն գաբանտը ——
Բէբար 6-6 1/8

ԱՋԳԵՑԻՆ

Կէչէն ճումա կիւնիւ, տէօրթ եիւզ սէնէլիք պիր հուգուգ զայրէթի սէպէպինտէն, վուգուա կէլէն շաեանը թէէսսիֆ վադա մալիւմ տուր։

Ալարղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Տէղասպահ սրբազան հաղրէթլէրի, էօյլէ պիր վադա իւղէրինէ տէղասպահլըգտա գալմագլըզը միւնասիպ կէօրմէյտիկինտէն, խթիֆասընը եաղարագ Պասը–ալիյէ կէօնտէրմիշ իսէ տէ, խառն ժողով ազալարընտան պաղը զաթլար իշխտէրէք, մէզքիւր խթիֆասը կէրի չէվիրմիշլէր, վէ պու ճիհէթլէ միլլէթճէ թէշէքքիւրէ շայէսթէ պուլունմուշլար սբը։

Սօնրատան «պաղը զաթլար թարաֆընտան օլունան նասիհաթ վէ իպրամ իւղէրինէ, զանն իտէրիզ քի Օտեան վէ Բիւրքճիխանլեան էֆէնտիլէր պիրլիքտէ օլտուղլարը հալտէ, Զաթը սատասրէթբէնահի հաղրէթլէրինէ կէթմիշլէր, վէ Տէղասպահ հաղրէթլէրի, իղհարը թէէսսիֆտէն սօնրա, ճիւմա կիւնիւ հուղուրի շէվքէթմէվքուրի հաղրէթի փատիշահիյէ չըդարաղ, վաճիպէտէն պուլունան ուպուտիյէթի ու մէսէրրէթէն թագտիմի շէրէֆ ու իդպալէնէ, էսպապը մալիւմէտէն նաշի մուվաֆֆագ օլամատըղընտան, պէլ վասրթա մէզքիւր պօրճլարընը թագտիմ հիմմէթ պուեուրմալարընը բէճա էյլէմիշ, վէ Զաթը վէքեաէթբէնահի հաղրէթլէրի թարաֆը վանէալէրինտէն, մէզքիւր վադա հազրընտա, էկէր սահիհ իսէ խայլիճէ սիթէմէրը վուգուա կէմիշտիր։

Տիւն քի կիւն Խթանպօլուն հէր սէմթի թաղական խորհուրդլարը, քէնտի եպիսկոպոսլարը, վարդապէտլէրի, վէ քահանալարը իլէ բաթրիղխանէյէ կիտէրէք, Տէղասպահ սրբազան հաղրէթլէրինէ քէնտի թէշէքքիւրլէրինի իպրաղ էյլէմիշլէր տիր։

Զանն իտէրիզ քի շու ճէմիյէթտէ իչ եիւզ նէֆէրէ եազրն ղէվմթը միհթէրէմմէ վէ միւթէպէրէ հաղրը պուլունմուշ, վէ իւչ սատաթ գատտար միշարիլէյհ հաղրէթլէրինի թէշվիգ վէ թէսէլլի էյլէմիշլէր տիր։

Զանն օլունտուղունա նէզարէն, էրմէնի միլլէթի եիւղլերճէ սէնէտէն պէրու, տիւնքի հէյէթի կիպի ադրը վէ շաեանը իհթիրամ պիր հէյէթի կէօրմէմիշ տիր։

Պէր բիվայէթէ նէզարէն, Տէղասպահ հաղրէթլէրինէ, էկէր խթիֆա իթմէքլիկէ դարարտտէր իսէ տախի, հիչ տէյիլ իսէ պիր դաչ կիւն սապր իթմէսի, խառրն ժողով ազալարընտան պիր դաչ դաթ թարաֆընտան նասիհաթ վէրիլմիշ տիր։

Պէյն էլ նաս սէօյլէնտիկինէ կէօրէ, պու Հասունեան մէսէլէսի իւղէրինէ, էհալի օլ դատտար թահրիք օլունմուշ տուր քի, էկէր Տէղասպահ Սրբազան խթիֆա իտէր իսէ, հէր թարաֆտա մահզէրլէր իմզալանարագ, Պապը–ալիյէ թագտիմ զրլընաճագ, վէ տէյիլ եալընզ խթիֆասընընն դապուլ օլունմասը բէճա օլունաճագ, իլլա Սահմանագրութիւնա տախի պէյլէնիլմէքսիզին Բաթրիք նասպ ու թայեին դրլընմասը տախի խթիտտա օլունաճագ տուր. Հաթթա պու լաղրրաբլար տիւնքի ճէմիյէթտէ տախի կէչմիշ տիր։

Մէղքիւր վուղուաթ նէ գատտար չաեանը թէէսսիֆ իսէ, օլ դատտար տախի չաեանը թէաճճիւպ տիւր. ղիրա, Տէղասպահ հաղրէթլէրի դայիմագամ օլտուղլարը իչին Հասունեան հաղրէթլէրինտէն աչաղը տուրմասը իտտտա օլունտուղու հալտէ, Բրօթէսթանտլարընն միլլէթ վէքիլի ասլ օլտուղու, վէ Եէհուտիլէրին խախամպաշըսը դայիմագամ պուլունտուղու թագտիրտէ, Բրօթէսթանտլարընն միլլէթ վէքիլինտէն եօղարտա տուրմուշ տուր։

—Երեկ Գալաոյ գրեթէ բոլոր թաղական խորհուրդները՝ Մայր եկեղեցի, Բերա, Գալաթիա. Պէշիքթաշ, Իսկիւտար, Սամաթիա, Եէնի մահալլէ, Նարլըգաբու, Պալաթ, Էյուպ, Եւայլն. իրենց քարոզիչ եւ աւագ եւ ուրիշ քահանայներով եւ դաւնագան եպիսկոպոսունք 250ի մօտ նշանաւոր անձինք, նոյնպէս նաեւ ազգային խմբագրագ մեծ մասը՝ Պատրիարքարան դացին Նորին Սրբազնութեան շնորհակալութիւն յայտնելու ազգին դարերով նուիրագործեալ մէկ երաւունքը՝ փոքրաթիւ հռոմէական հայոց ներկայացուցչին ոտնակոխ չընել տալուն համար։ 1520 ընտիր կառքեր Պատրիարքարանի փողոցին մէջ շարուած էին.

Խիստ նշանաւոր օր մ'էր երէկ որ՝ գրեթէ ազգին եկեղեցական եւ աշխարհական Պոլիս բնակող մասը Նորին Սրբազնութեան աթոռոյն բոլորտիքը շարուած, կը քաջալերէին Նորին Սրբազնութիւնը. ամենուն երեսը ղուարթ էր, ամենքն ալ ճըշմարիտ հայ մը ինչ որ պարտի ղգալ, ինչ որ պարտի իսօսիլ, ինչպէս որ պարտի յարգել յարդորել ու քաջալերել իր հաւատարիմ պաշտօնեայն, նոյնպէս կզգային նոյնպէս կը խօսէին եւ նոյնպէս կը յարգէին ու կը քաջալերէին։

Նշանաւոր էր նաեւ Տեղապահ Սրբազան հօր առ խօսքերը «մեր եկեղեցին, ազգը եւ ասոնց պատկանող իրաւունքները, միշտ յարգուած է կայսերական կառավարութենէն, այս անգամ փորձ մ'ալ աւելցաւ ասոր վրայ. ինչ գործի համար որ եկեր եք հոս իմ անարժանութեանս շնորհակալ ըլլալու, նոյն գործը կատարուած է ըստ ազգային վաղեմի իրաւանց, բայց գործիքը կոտրած է՝ խնդիրը գործին վրայ է ոչ թէ գործիքին. չէի ուզեր թէպէտ ինչպէս որ Նորին կայսերութեան Բ. պաշտօնեայները ղգացէք են, յանդուգն կամ անքաղաքաւար միջոց մը ձեռք առած գտնուիլ բայց եղաւ ինչ ընենք այն վայրկեանին որ՝ մեր դարաւոր իրաւանց զեղծման լուրը առի, այն վայրկենին ինքզինքս նախախնամութեան յանձնեցի, նա ինչպէս որ կամեցաւ ու թելադրեց այնպէս վարուեցայ, նոր բան մը չէ յանդգնութիւնն ու անքաղաքավարութիւնը ըսաւ մեր եկեղեցւոյ եւ ազգային պատմութեանց մէջ, ասոնց հեղինակները ոչ թէ գիտութեամբ այլ նախախնամութեան թելադրութեամբը այդ յանդգնութիւններն ըրին. բայց ի՛նչ որ անոնց եկեղեցին եւ ազգը այսօր կենդանի է եւ կենդանի պիտի մնայ յաւիտեան»։

Ներկայացողները խիստ ցաւեցան երբ Նորին Սրբազնութեան «գործիքը կոտրած է» բանալով բրած յայտարարութիւնը լսեցին. Նորին Սրբազնութիւնն ասով իր հրաժարիլը եւ կառավարութեան Բ. պաշտօնէից երեսէն նայելը հասկցնել կուզէր, թախանձեցին որ՝ հրաժարելու նպատակը փոխէ, քանզի ըսին, կառավարութեան այսօրուան Բ. պաշտօնեաները մանաւանդ Բ. Մեծ Եպարքոսը խիստ լուսամիտ անձեր են, եւ անշուշտ ազատական գաղափարով կը գլուխն Ձեր պաշտպանած մեծ դասը, հետեւաբար ընտրած միջոցնուդ մասին ներողամիտ կըլլան։

Խիստ պատկառելի դիրք մ'առած էր Պատրիարքարանի մեծ սենեակը. ո՛չ ոք կը ծխէր, կամ ծխել կուզէր։

Զանազան խորհուրդներ ու յորդորներ կուտային Նորին Սրբազնութեան հրաժարականը ետ ձգել տալու մասին։ Սրբազանը յայտնեց ժողովին թէ՝ ինքը չաբաթ օր իր հրաժարականը Բ. Դուռը ղրկած էր. որպէս զի իր երէսէ ինկած ըլլալովը Ազգային գործոց մեաս մը չի գայ, բայց, ըսաւ, Օտեան էֆէնտի չէ թողուցեր որ հրաժարականս Բ. Եպարքոսին երկայնայ, Յատկապէս չաբաթ օրը ինքը եւ Քիւրքճիխանլեան Մեծ. Մեկրաբիչ էֆէնտին եկան եւ հրաժարկու պէտք մը չըլլալը յայտնեցին, եւ խրատտուին որ՝ նոյն օրը Բ. Դուռը Բ. Մեծ. Եպարքոսին ներկայանալով՝ պարտաւորութիւնս եղած՝ Կայսերական գահակալութեան տարեդարձի շնորհաւորութիւնս կատարեմ եւ այս առթիւ ուրբաթ օր Կայսերական պալատէն եւ դառնալուս պատճառը բացատրեմ. որով եթէ քիչ մը ցաւած ալ են, երբ պատճառին իրաւացիութիւնը լսեն՝ ցաւերնին կամոքի. դացի ըսաւ, նոյն օրը Բ. Մեծ. Եպարքոսին, եւ տեսայ որ՝ ստուգիւ ցաւած է. տրտմեցայ որ՝ ասանկ ցաւ մ'ազդեր եմ Նորին բարձրութեան, պատճառները բացատրեցի Ը սի, ըսաւ, երբ այս նոր կարգադրութիւնը լսեցի, այլ յայլմէ եղայ, հետեւաբար իմ Ազգիս իրաւունքը պաշտպանելու համար՝ օրինաւոր միջոց մ'ընտրելու կարողութիւնս չմնաց եւ վարուեցայ այնպէս ինչպէս որ՝ Նախախնամութիւնը թելադրեց։»

Բոլոր ներկայ եղողները իրենց տրտունջը յայտնեցին որ՝ Բ. Մեծ. Եպարքոսը որ եւ է կերպով ցաւած է. որու առթիւ տուողը Դեր. Հասունն ինք է մեծ մասամբ։

Ամենքը կամք կը յայտնէին որ՝ Տեղապահ սրբազան հայրը՝ Եկեղեցական համագումար ժողով մը հրաւիրէ ու անոնց խորհրդակցութեամբը, ու անոնց եւ Թաղական խորհրդոց ընկերակցութեամբը Բ. Դուռը ներկայանայ եւ Ազգին ցաւն ու իրաւունքը Բ. Մեծ. Եպարքոսին յայտնէ։

Տեղապահ սրբազանը յօժարութիւն կը ցուցնէր ներկայից այս կամքին գործադրութեանը։

Տեսակցութիւնը երեք ժամէն աւելի տեւեց, եւ ժամը 8ի մօտեցած էր՝ Նորին Սրբազնութեան աչը համբուրելով բաժնուեցան Պատրիարքարանէն։

Օ.

Ի ԲԱՆԴ ԷՆ Ե՞ՐԵՎԷ ՀԷ՞

Հետեւեալ գրութիւնը ստացանք Բ. Դրան բանտի մէջ եղող հայերուն կողմէն

«Պապը ալի մահպուսունտա պուլունան խրիսթիանան պիր չօգ քիմսելէր պօրճլու տիւչէրէք պէշ ալթը այտան պէրի չօլու գ չօճու ղունտան եատ օլա-

բաց պէտք դուրս շտապ տէօրթ եւ զուրս գատար վէ պօրձուն Թանքյլպ դուտրէթինէ կէօրէ այլրգ վէրմէք նիյէթլէրինի Թարաֆընընդա պիտիրիլէր, գալը քի դարս քահանայարընին միլէթ Թարաֆընտան կելիպ եօգլամաբգլարընը Թարաֆընընդա իֆատէ իտէրիզ չէնքի պունտան պէօյլէ պիր սէնէ տահա մահպուս գալագ քիմսէ կելիպ արայան սօրան օրմաբընը իչին պիր հիւրմէթինիզէ միւհթաճրզ »։

Սարգիս-Բէյ

Բա՛նտ։ բանտարկութիւնը պատիժ մ'է որ՝ կը տրուի յանցաւոր մարդուն, իսկ նիւթական անկարողութիւնը, որ կուգայ մարդուս վրայ զանազան պատճառներով, ո՞վ կրնայ հաստատել թէ յանցանք մ'է որպէս զի անոր ենթակայն պատժուելու պարտական ըլլայ։

Պարտականը իր պարտքը վճարելու է, բայց ո՞ւրկից եթէ չունի կարողութիւն 400 դուրուշի համար կրսեն, վերոգրեալ բանտարկեալները 5/6 ամիս է որ բանտը կսպասենք։ Տարակոյս կրնայ ըլլալ որ այդ մարդիկը եթէ 400 դուրուշ ունենային, պիտի 5/6 ամիս գործէ քաշուելով եւ իրենց սիրելի զաւակունքէն ու ամուսինէն բաժնուելով բանտը չրմնային, մարդը 400 դուրուշին համար բանտը կը մնայ 5 ամիս, իր անձը կշտացնելու համար օրը երկու հաց կը տրուի կառավարութենէն, բայց ատոր ընտանիքը ի՞նչ կրնէ, ի՞նչ կուտէ, ի՞նչ կը հագնի, եթէ ամիսը էն քիչը որ չըլլար, 100 դուրուշ ծախք ունենայ, այդ մարդը 400 դուրուշին համար 5/6 հարիւր դուրուշ տուգանք տուած պիտի ըլլայ, տակաւին առանց 400 դուրուշի պարտքէն ազատելու։ Երբ մէկը մէկուն փոխ տակ կամ ապառիկ վաճառք կուտայ, այդ տուողին յոյսը՝ առնողին անձին վրայ է թէ նիւթական կարողութեանը։ Եթէ անձին վրայ է, ի՞նչ հարկ կայ այդ մարդուն անձը բանտարկել որ կարող չըլլայ գործելու եւ իր պարտքը կամաց կամաց վճարելու, եթէ նիւթական կարողութեանը վրայ էր, չունի որ տայ, եթէ ունի ու չիտար ատոր ընելիք մը չունիմ, բայց եթէ սա, որ կառավարութիւնը ունեւորին պարտքը՝ պարտականին դժկամակութեանը նայելով փոխանակ պարտականին անձը պատժելու, պարտականին ինչքը ծախելու եւ առնելիքի տիրոջը իրաւունքը տալու է։ քանզի պարտական եղող անձին բանտը մնալէն, առնելիքին տէրը եր առնելիքը ոչ միայն առած չըլլար, այլ պարապ տեղը մէկ ժամանակ իսկ միւսն ալ օրական շահը կը կորսնցրն

Մեր կառավարութիւնը ոչ գրաւոր այլ աւանդական օրէնք մ'ունի որ, պարտականը 91 օր բանտը մնալէն վերջը, կը պարտաւորէ առնելիքի տէրը, որ բանտարկեալին կարողութիւն ունենալը ապացուցանէ՝ տպա թէ ոչ կարձակէ։ Ըսել է տէրութիւնը ընդունած է այն ըսկզբունքը որ պարտական մարդուն ինչքն է պարտականը, եւ ոչ անձը։ միայն թէ այս սկզբունքը պայմանաժամէ մը վերջը կը գործադրէ։ բայց ի՞նչ շահ կայ այս միջանկեալ 91 օրը պարապ տեղը անցնելուն մէջ, ըստ մեզ այս տեղ ամենեւին շահ մը չըլլալէն զատ, ամեն մասամբ կորուստ է, նախ՝ որ բանտարկեալին կարողութիւնը 91 օր առաջ ինչ որ էր 91 օր վերջը նոյնը չեմնար այլ բնականաբար կը պակսի, հետեւաբար առնելիքին տէրը իր առնելիքին աղբիւրը նուազեցուցած կըլլայ։ երկրորդ որ բանտարկեալը բոլորովին գործէ քաշուելով, բարոյական ու նիւթական վնասներ տուժելու կը դատապարտուի։ եւ երրորդ որ բանտարկիչին հետ անոր ընտանիքն ալ բարոյապէս բանտարկուած կըլլայ։ թող ուրիշ առողջական եւն վնասները։

Ինչ եւ իցէ սպասենք ժամանակ մ'ալ որ տէրութիւնը բանտելու եւ բանտարկութեան մասին իր օրէնքը հրատարակէ։

Մեք գտանենք մեր Ազգ։ վարչութեան։

Բ։ Դուռը բանտարկեալ հայերը վերոգրեալ խնդրագրոյն մէջ Ազգ։ վարչութեան կաղաղակեն որ, գաբու քահանայի միջոցաւ իրենց օգնութեան հասնի։

Անոնց այս խնդիրը կարծեմք առաջին անգամն է, որ Հայ տպագրութեամբ տպարէզ կելնէ։ Ազգային անհատ մը երբ անտէր ու հիւանդ է, քիչ շատ ազգէն օգնութիւն կը գտնէ, այն որ անտէր ու անկեալ է, նոյնպէս, անտէր ու որբ է նոյնպէս, իսկ այն որ ժամանակին ունեւոր իսկ վերջերը քանի մը հարիւր դուրուշի համար անձը գրաւ դրած են՝ ի բանտ՝ իրաւունք չունի ազգէն օգնութիւն խնդրելու։ Ազգ՝ այս վերջացեալ բառը հոս ալ շատերուն յոյս եւ շատերուն տրամութիւն կուտայ։ Ա՞վէ ազգը, ո՞ւրէ այդ մարմինը, որո՞ւ կաղաղակեն բանտարկեալք-օգին, այո՛ օգին։ Ազգը կրսեն ըստակ չունի որ՝ բանտարկելոց պարտքը վճարէ ու մարդ դրաւները ազատէ, բայց բանտարկելոց խնդրածը ըստակ չէ, այլ գարու քահանային միջնորդութիւնը։ այս ալ ստակի՞ գործ է, որ մարդոց խնդիրը չենք կատարեր։

Բանտարկեալք բան մը կայ որ, մոռցեր են խնդրելու։ այս ոչ թէ մոռցեր են ինչպէս ըսինք թէ մոռցեր են, այլ երբէք այդ իրաւունքը վայելած չեն որ, հիմայ ալ միչէին։

Հայ մը չիկայ որ, քահանայ չունենայ։ նոյնպէս հայ մը չիկայ որ, իր քահանային ստակ չիտուած ըլլայ։ բայց երբ հայ մը բանտը մտաւ, ալ տաներեց քահանայն այդ ծուէին քովը չերթար, իսկ բանտէն ելնելուն պէս, օրհնած անցած ըլլալով, կսկսի իր միւշտէրիին տունը յաճախել։

Այդ բանտէն ազատածն ալ ամենեւին չեկարծէր թէ, իր քահանայն վնքը այդ բանտին մէջը տեսնելու ու ազատութեանը համար աշխատելու պարտաւորէր, ու Ընդհանուրէ Ծէր հայր ըսելով կը պատասխանէ ու ձեռքը քրտակը կը խօթէ։

Զարիկ ծնունդ, եւ բոլոր տարին յանձանօք դատապարտեալները ամենեւին քահանայի երես չեն տեսներ, իսկ պարտքի համար բանտարկեալները թէեւ զարիկ ծնունդ քանի մ'օր կազատին։ բայց բանտին դռնէն ներս գարձեալ ամենեւին քահանայ չեն տեսներ, մինչդեռ յոյները յատուկ քահանաներ ունին որ բանտին այցելութիւնը կընեն։

Թէ վարչութիւնը թէ եկեղեցական դասը եւ թէ ազգը, ամենեւին տեղեկութիւն չունին թէ՝ իրենց ազգակիցները բանտին մէջ ի՞նչ վիճակի մէջ են, հիւա՞նդ են, անիրաւութեա՞ն հանդիպած են, ընտանիքնին անօթութեա՞ն մէջ են, ի՞նչ են։ երբ ազգ մը իր թըշուառ ու բանտարկեալ ազգակիցները կը մոռնայ ու երնսը չենայիր, ձայնը չելլըսէր, իշխանութեան չի բարեխօսէր, ի՞նչ երեսով վերջէն կրնայ այդ թշուառէն ուրանարկեալէն համակրութիւն պահանջել։

Առաքինութեանց առաջին կարգը դասուած այս բանտարկելոց այցելութեան, մխիթարութեան, եւ օգնութեան գործը թէ կրօնականապէս եւ թէ քաղաքականապէս մեր մէջ ամենեւին չիկայ։ անցեալները բանտարկելոց ազատութեան անուն ընկերութիւն մը հաստիք մը ատեն տեւեց, ահա իսկոյն մեր բնական մոլութիւնները հոն ալ իրենց գերը խաղացին, աջառութիւնը, կողմնակցութիւնը, անհամաձայնութիւնը իսկոյն սկսան գործին մէջ մտնել եւ առաքինութեան տիպղոսովն սեբսուած գործը՝ մոլութիւնները քաշալերելու ծառայել սկսելուն պէս՝ մեռաւ։ ով գիտէ ուրիշ մը աւելի հաստատուն պայմաններով երբ պիտի սկսի, հաստատուն պայմաններով անոր համար կրսենք, որովհետեւ կան այնպիսի գող ու աւազակ մարդիկ, որ իրարու ընկերանալով՝ կեղծ պարտական եւ պարտապահանջ կը ձեւանան, իրարու դէմ խնդրագիր կը մատուցանեն։ Բ։ Դուռն, պարտական կը վճռուին, քանի մ'օր ալ կը բանտարկուին ու քանի մը հարիւր դուրուշի գողնան արժանաւորին բաժինէն։ այս տեսակ կեղծերը ճշմարիտ ստուգելը, շատ աշխատութեան կը կարօտի, բայց անկարելի չէ։

Առանձին ընկերութեան մը օգուտն ու հարկաւորութիւնը արդի բանտարկեալներուն յոյս մը չի կրնար ըլլալ։ Տեղապահ Սրբազանն իր պաշտօնին կոչուած օրէն գրեթէ Ազգ։ հիւանդանոցին եւ Ազգ։ վարժարաններէն շատերու անձամբ այցելութիւն ըրաւ։ իսկ բանտարկեալ ազգայնոց անձամբ այցելութիւն ընել յարմարաւոր չըլլալուն կը յուսանք թէ քահանայից եւ քարոզ քահանային միջոցաւ այս տառապեալներուն վրայ ալ իր հայրական ազդեցութիւնը կը բանեցնէ, ու անոնք ալ իրօք կիմանան թէ հայը մ'ունին որ զիրենք կը հոգայ եւ իրենց վրայ կառավարութեան գուրը կը հրաւիրէ։ Օ։

— Իշխէ ճումարթէսի կիւնիւ իլանը՝ վատ իթիկիմիզ Էրզրում ֆիլայէթի ճէլիէսի Թարաֆընտան մախսուսէն նէչը ու իլան օրունան պէյաննամէնին սուրէթի։

ԻԹԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍԱ

Էյ ահալի շիմտիյէ գատար էշգիյա կիրու հինտէն վէ սայիր զալէմէ Թագրմլարընտան կէօրմիւշ վէ չարէյի Թէսպիրինտէն ածիզ գալմիշ օլտուղունուզ 1 մէզալիմ վէ իթիսաֆատէն սօրայը պունճա ահ վէ էնին իյէ լանէնգաթի սրզանագրագ Պապը Ալեյէ շեհաքեաթի միթեատիսէնիզ վու գու պուլմասը ճիհէթլէ պու հալէրինիզին սուրէթի իսլահընէ Թարաֆը էչրեֆը հազրէթը փատիշահիտէն պիլ խասսէ մէմուր պույրուլուպ, պունտան պէշ մահ ագտէմ մէրքէզը վիլայէթ օլան Էրզրումէ կէլմիշտիմ, հալպու քի մէվսիմին շեհիրայէ Թէատիֆ իյլէմէսինտէն պիլ գարուր իսթիթարը Թէէսիր իյլէրիտիմ։ Ինշալլահ ու Թէալա, պիր գաչ կիւնէ գատար էրզրումէ տէն հարէքէթլէ։ Մ'ուշա ազիմէթ իտէճէյիմ։ Էյ ահալի վէլինիմէթիմիզ փատիշահմզզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինէն պիտայէթի ճիւլիսիս հիմայունէրինէն պէրու։ 2 սունուֆու Թապասը շահանէսինին հէր եիւզէն սիլսիրի նիամը տալու հազանիյէթ օլմալարը նիւխպէի էֆքեարը խայրիէթ ասարը խիւսրեվանէլէրի օլտուղու ամմէի ալէմեանը մալիմ վէ միւսէլլիմի տիր։

Էյ ահալի իշլէթ շունիմէթի ճիհանգրայմէթտէն մահրում օլանլար հէր քիմլէր իսէ։ Մուշ սանճաղընա կէլսինէր, գանդը շախատէն տավա վէ շիքայէթի վար իսէ, սէօյլէսին 3 վէ քիմէրտէն բէնճիշ վէ ազար կէօրմիւշիսէ, պի փէրվա ինֆատէ վէ պէյան իյլէսին։ Ֆագաթ նահազգ եէրէ պիր Թագրմ ինֆթիրա վէ մինասիպէթսիզ տավալարէ գալգըշմասընար։ իշին սօղրուսունու արդ իթմէլիսինիզ, վէ հիչ պիր վագրթ սօղրուլուգտան այրըլմայըպ։ Էվվէլա Ալլահ ու Թէալա հազրէթլէրինտէն վէ սանիյէն փատիշահմզզ էֆէնտիմիզտէն մատտէ հիչ քիմսէտէն գօրգմայասընըզ։ Պապը հիւքիւմէթ ամմէ իչիւն աչըգ տրը, պի հազկին վուգու պուլաճագ իշթիքեանրզ մէվզիի գապուլտէ ԹուԹուլաճաղընտան 4 էսհապը հաճաթէ զէմանը ֆուրսաթը զանիմէթ օլտուղունու իլան իտէրիմ։

Էյ ահալի սայէի գուտրէթ վայէի հազրէթը փատիշահիտէ զալէմ վէ էշգիյա վէ ուլզունսուզ Թագրմընընն հագգրնտան կէլուպ լիգագը հագգէ մէմուրում։ Ֆագաթ էյ ահալի Թէքրար ճիւմլէնիզէ իլան վէ Թաֆսիլէ իտէրիմքի ատէթը սապրդանըզ վէճհիլէ կէօրտիւյունիւզ զուրմ վէ ազարտան շիքայէթ իտէմէտիմ խէվֆիմ պուտուր քի հիւքիւմէթ պէնի մուհաֆազա իտէմէզ, վէ հազգըմտա լայըգը իլէ իճրա օլունմագ, վէ սօնրա խասիմէրիմ չէօյլէ իտէր պէօյլէ իտէր եօլու 5 իլէրուտէ ազարի վահիէ սէրա պուտնուր իսէ պունդար պիր վէճհիլէ գատաղ օլունմագ։

Էյ ահալի եօգարուտան աշաղիյէ պէյան իթթիֆիմի երինէ Թէքրար իտէրիմքի, փատիշահմզզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին պէնի պուրայա կէօնտէրիշի միւճէրրէտ սիզին պէյան իթթիֆինիզ զուլմ վէ Թատի վագը իսէ տէֆի մագսէտինէ մէպնի տիր 6։ Գապը ատալէթ սիզին իչիւն մէֆթուհ տրը, կէլինիզ վէ հէր նէ մէրամընըզ վար իսէ հիչ քիմսէտէն չէքինմէյէրէք ինֆատէ վէ պէյան իտինիզ, անա կէօրէ Թէապիր վէ իսլահի հալէրինիզ իչիւն չարէ պուլայըմ, վէ ուլդունսուզ էշխասը գանունի փատիշահի միւճիպինճէ Թէրպիյէ իտէիմ։ Էյ ահալի իշ պու վարագա իլէ նէթիճէի մէրամի խայր էնճամըմը սիզէ իխթար իթիտիմ 7 հէր նէվի խէվֆ վէ հէրատէն սիզէրի Թէէմին իտէրիմ, հիչ պիր մահալտէն չէքինմէյէրէք աօղրուճա կէլուպ հալինիզի ինֆատէ իտինիզ, հէման ճէնապը Հագգ շէվքէթլու գուտրէթլու մէհապէթլու Խելինֆէի պիլ հագգ օլան փատիշահմզզ հազրէթլէրինի տիւնեա տուրտուգճա քէմալը էին ու շէվքէթլէ տալու իհսանը շահանէլէրինի ահալի վէ ֆուգարա իւզէրինտէ պէր գարար պույուրսուն ամին։

1 Զրկանք եւ տառապանքներէ,
2 Տէրութեան ընդհանուր հպատակաց ամէն կերպիւ արդարութեան շնորհներով լիանալին Օգոստափառ Կայսեր բարեսիրտ մտածմանց առաջին ըլլալը աշխարհածանօթ է։
3 Եւ որոնցմէ նեղութիւն եւ վիշտ տեսած են նէ առանց քաշուելու,
4 Կարեւորութիւն ունեցողներու ձեռքէ չի փախցուներլիք մէջոց ըլլալը կը ծանուցանեմ,
5 Եթէ յետոյ անոտն պատճառներ ներկայացուի, երբէք ընդունելի չի կրնար ըլլալ։
6 Արդարութեան դուռը ձեզ համար բաց է։
7 Ամէն տեսակ վախէ եւ կասկածներէ ձեզ կապահովցնեմ։

Ֆի 3 Բէպպիւլ էվվէլ սէնէ 1286
վէ Ֆի 1 Հազիրան սէնէ 85

Էրզրում վիլայէթի մաթպասընտա
Թապ օրունմուշտուր։
Տիկէր իքի գրթա մէքթուպու եարբնա
Թէրք իթմիշիզ։

Պէյնուլ ալ-ալամ Ընդհանուր Ընկերութեան էջերէրը։

. . . Խմբագիր

Անձնուէր ընկերութիւնը՝ որ հետզհետէ իր ճիւղերը կը բազմապատկէ եւ որոնց արգասիքը այսօր ակներեւ կը տեսնէ Հայ ժողովուրդը։ մէկ ճիւղ մ'ալ սկսէ գրեթէ չորս տարի առաջ Պէշիքթաշ Մաքրուհեան վարժարանին մէջ հաստատած կը։ Ընկերութիւնս ունէր 30ի չափ պանդուխտ աշակերտք, թանգարան մը, եւ ընտիր պատկերներ։ Բայց երբէք տարի անընդհատ իր նպատակը շարունակելէն եւ բաւական արդիւնք ցուցունելէն վերջը, յանկարծ անցեալ տարի դադրեցաւ մէկ քանի խոչընդոտ անդամոց պատճառաւ, պանդուխտ ազգայինք ալ պարապ տեղը երթալ գալէն վհատեցան։

Սակայն, մինչեւ ցարդ թէեւ Ընկերութիւնը ամուլ մնացած էր, բայց իր կանոնը եւ անունը պահուած էր յուսով որ՝ գուցէ օր մը տեղւոյս քարոզիչ գեր։ Խորեն Սրբազանը՝ իր ակնարկը կը դարձնէ անդամ մը այս բարենպատակ ընկերութեան վրայ, որուն յիշատակը ամէն լայրկեան իր դէմը կը կենայ։

Ցաւալի է ըսել որ՝ ասանկ խառնաշփոթութեան մը ատեն ոմանք ալ եղեր են Ընկերութեան ինչքը յափշտակելու։ որոնց պարագլուխ եղած է Մ։ Գ։ անուն Տուրմէն անդամներէն մէկը։ վերոյիշեալ

թանկագին պատկերներն եւ ուրիշ շատ մը հազուագիւտ գիրքեր թանգարանէն թռուցեր են. բայց ո՞ւր—չենք գիտեր։

Որչա՜փ զարմանալի բան, ամբողջ Ընկերութեան իրաւունքը երենց սեպհականացնել. այն իրաւունքը՝ որ ըստ կանոնագրութեան եթէ Ընկերութիւնն ալ ցրուէր, դպրոցին ժառանգ պիտի մնար։

Ա՛ռ այժմ մենք կը բողոքենք Պ. Մ. Քին եւ իրեն համամիտներուն յանդգնութեան դէմ՝ անսերկմիտ ըլլալով որ գեր. Խորեն Սրբազան ալ մեր այս արդարացի բողոքը ուշադրութեան կ'առնու. հեռաւ ապար պէտք եղածը ի գործ կը դնէ անյապաղ։

Սակայն այս Ընկերութեան դադարումը որչափ որ ցաւ էր թաղեցի ուսումնասէր մասին, այնչափ ալ դպրոցական մասին ուշադրութեան՝ առարկայ եղած էր. վասն զի յսածնուս նայելով Մաքրու հնան վարժարանին առաջին աշակերտք գեր. Յնօրէնէն արտօնութիւն խնդրեր են որ գոնէ կիրակի օրերը պանդուխտ ազգայնոց դաստիարակութեան ծառայեն. Ստուգիւ գովութեան արժանի է աշակերտաց այս խորհուրդը. քանզի թէեւ ապայ, բայց իրենց զգացումը զերեն կատարեալ մարդ կստեղծէ։

Իցիւ թէ Նորին Գերապատուութիւնը մեր այս տկար ձայնը լսելով ըսկսեր քաջալերութեամբ այս քայքայեալ Ընկերութիւնը կենդանացնել, որուն աշակերտները անշուշտ օր մը իր քնարին քաղցր ձայնը պիտի կրկնեն Հայաստանի խորերէն

14 յունիս 1869 Մ. Շ.

ԲԱՐՖԻՄԸՐԻ ՎԻԳԹՕՐԻԱ

ԻԼԱՆԿԼԱՆԿ

ՐՕԱ. ՏԷ ԲԱՐՖԷՕՆ

ՐԻԿՕ ՎԷ ԳՕՄ. ՓԱՐԻՍ

Պու կիւնքի կիւն էն պիւյիւք քիպարզատէր իլէ եէլի մէրագ օլան զաթլար, Բարֆիմբի Վէքթիօրիանը մալէրինէ զիեատէիսլէ իթիպար վէ բաղպէթ վիրմէքատէ տիրլէր, չիւնքի մեզ քիւր ֆապրիգա թօալէթէ տայիր օլան գոգուլու շէյլէրին թէրթիպի զըմնընտա էն ալչա էճզալար խթիմալ իթիմիշ, վէ հեր մալի հագգընտա քէսպի մէհարէթի մախսուսատ խէմիշ տիր։

Իլանկիլանէ բոհոյլա թէրթիպ էյլէտիկի եէնի գոգուլու թէրթիպաթլէրի քի, խանտաուրանիօ՝ իլէ իմպէքատէն չէքիմիշ օլտուղու հալտէ, Ֆիլիբբին ատալարընտան ճէլպ իտիլմիշ օլտուղունտան, քէնտի գոգուսու լաթիֆլիյի վէ զարիֆլիյի իլէ, նիպպէթ գապուլ թմէզ մերթէպէտէ պուլունմագտա տըր. իմտի բայիհայի լաթիֆէյի սեվէն զաթլարը, էնտիլ իչին մեզքիւր սուսուս իսթիմալ էյլէմէլերինի նասիհաթ իտէրիզ։

ԻԼԱՆԿԻԼԱՆԿ ԽԻԼԱՍԱՍԸ

Վէ

ՄԱՆԷԼԼԱ ՊՈՒՔԷՍԻ

ԹՕՂԻԹԻՆ ՐԻԿՕ

Եախօտ լեհճէտէ կիւզէլլիք, թազէլիք վէ պէեազլըգ հրքիզ իտիմի, վէ թէհայէիւրէ աեան պիր նէվի թօալէթ սոսէս տուր քի, են սոնրա իհտաս օլունան տըր։ Մեզքիւր սուսուն Գօլնեա սուլարընտան, վէ Ֆլորիտա սիրքէլէրինտէն վէ սուլարընտան ալչա էրթէպէտէ պուլունմասը ճէրհ օլունմագ տէրէճէտ տիր։

ՄԻՐԱՆՏԱ ԵԱՂԸ

Վէ

ՄԻՐԱՆՏԱ ԲՕՄԱՏԱՍԸ

Պու էյլէ պիր մէշհուր թէրթիպաթ տըր քի, սաչլար իչին պիր խազինէ մագամընտա թուլուա ճայիզ տիր, չիւնքի դավիլիք վէ գուվվէթ վէրիճի էճզալարտան թէրթիպ իտիլմիշ օլտուղունտան, բէք լաթիֆ պիր գոգու վիրմէքտէ օլտուղու հալտէ, սաչլարա կիւզէլլիք վէ գուվվէթ տախի վիրմէքտէ տիր։

ՄԻՐԱՆՏԱ ՍԱՊՕՆՈՒ

Զամպոպ վէ մարոլ իւոռէ- եախօտ սոսէս իլէ եաբըմըշ։

Մեզքիւր սապօնուն պաշգա սապօնլարտան ալչա օլմասընը անլամադ իչին, պիր քէրրէ անլէր իլէ թաթիպգ իթիմէք քէաֆի տիր, պու սապոն վիճուտին տէրիսինէ գատիֆէվարի պիր եուսմուշագլըգ վիրտիքտէն պաշգա, քէօբիւրմէսի վէ լաթիֆ գոգուեա տախի մալիք պուլունմագտա տըր։

ՏԱՆԹՕՐԻՆ ՐԻԿՕ

Վէ

ԳՐԷՄ ՏԱՆԹԻՃՐԻՍ ՍՕԼԻՏԻՃԻՏԷ

Ցանթերին էյլէ պիր ըուհ (էլիքսիր) տուր քի, բէք ինճէ վէ լաթիֆ պիր գոգուեա մալիք պուլունտուղու հալտէ, տիշ լէրին էթլէրինի գավիլէշտիրիպ, վէ տիշլերի չիւրիւմէքլիքտէն հրքիզ իտէր։

Գրէմ դան Ընիֆլիւ վէ եախօտ տիշ մաճունու օլ գատար ալչա պիր թէրթիպ պիր քի, թօալէթին պու գօլունտա պիւյիւք թէպէտտիւլաթ վուգուտունէ, շէյլէ քի ազ եա չօգ իչինտէ սախտ պուլունան վէ թէհլիքէլի օլան թօգլարը (քուտրա) վէ «Բ» լարը գալգմասընա ոեպէպ օլմուշ տուր։ Մեզքիւր մաճունու իսթիմալ իթիմէք իչին, եաշ պիր ֆբրչաեը իւգերինէ՝ սիւրէ. բէք ճիւզիւճէ ալմագ, վէ տիշլերէ սիւրմէք քեաֆի տիր, վէ պէյլէլիքլէ տիշլերին պիր տիլպէր պէեազլըգ քէպ իտէճէյի միւճերրեպ տիր։

Պունլար Տէր սէատէթտէ, Մ. Վէլիչ վէ գումմ. վէ Մ. Գանզիւք պիրատէրլէր, վէ Մ. Տէլլա-Սիւտտա էճզախանէլէրինտէ սատըլմագտա տըրլար։

ԳԱԲՍԻԻԼ

ՎԷԺԷԹԱԼ Օ ՄԱԹԻԳՕ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մեզքիւր գաբսիլլէր պիր նէվի սագէզ գարթ իչինէ ալընմըշ օլուպ պալատան եազը իլէ Բէրու շէհրի ազաճլարընտան օլան Մաթիդօ նամ ազաճն թիւլատասընտան միւրէթթէպ տիր, վէ Կոնորրէ թազիր օլուեան պիր նէվի պէլ սուուգլուգունա պիրէ պիր տիր։ Պու գաբսիլլէր էյլէ ատի գաբսիլլէր կիպի, նէ միտէյի գարըշմըրըրլար, վէ նէտէ կէբի կէլմէք վէ գուսմագ կիպի միտճէճ զահմէթլէր վէրէրլէր, հէյլ պիր մուհասէնաթլարը վար տըր քի, սալա ինքեար օլունամագ։ Շէնդէ քի իարարտա գօգու բէյտա իթիմէղլէր։ Վէ իշթէ պու ճիհէթլէրէ մէզնի տիր քի գօրահիւ, գիւզկ։ Վէ սպիրէ գաբսիլլէրինէ իւսթիւն թութուլմագտա տըրլար։

Պունլար Տէր սէատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումմ. վէ Կանզիք պիրատէրլէր, վէ Տէլլա Սուտտա վէ Մ. Ծաննի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըրլար։

ՄԻԿՐԷՆ, ՄՕ ՏԸ ԹԷԹ, ՆԷՎՐԱԼՅԻ

ԱՆԻՆՏԷ ՅԱՂԱԼՏԸՃԸ ԻԼՃԱ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ԿԱՐԱՆԱ

Մեզքիւր իլճէն նէ մէրթէպէլէրտէ թէէսիրլի օրմասընը անլաշըլմասը իչին, եալընըզ պիր տէֆա խթիմալ իթիմէք քեաֆի տիր։ Եալընըզ պիր քեաղտը, շէքէրլի սու իչինէ գարըշթըրըլարագ վէրիլիկինտէ, չօգ քէրրէ էն զիեատէ քէսկին օլան միկրէն վէ եախօտ նէվրալյի նամ պաշ ագրըլարընը տէֆ իտէր։

Պու իլաճ պու իւնվան իլէ, պու ունէ Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան թապ ու նէշր իթտիրիլէն Ֆարմագօրէտէ տէրճ իտիլմիշ տիր։

Պունլար Տէր սէատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումմ. վէ կանզիք պիրատէրլէր, վէ Տէլլա Սուտտա, վէ Մ. Ծաննի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

ՏԻԿԻՆ ՄՈՆՍՈՐՕ

Թերթս առ թերթ կը հրատարակուի, եւ որու հինգերորդ թերթն ալ հրատարակուած է. մէկ թերթի գինը 50 փարայ։ Կը ծախուի՝ամէն գրավաճառաց քով։

Ընթերցասիրաց Օժանդակ ընկերութեան՝ գործասենեակը Վէզիր-խան զէնայարկը թիւ 21, շատ աժան գիներով՝ Հայերէն գրքեր կը գտնուին ծախու, որոյ՝ մէջ հինգ տպագրութեամբ հազուագիւտ՝ մատեաններ ալ կան։

Միւսիւ Վ. Ծաննի, Ասիթանէնին միւթէպէր, միւսթայլտ վէ հապիդ էճզաճը վէ քիմիակիրլէրինտէն օլտուղու, ճիւմլէ Ասիֆանէ էհալիսինէ մալիւմ տիւր։

Միւմայիլէհ միւսիւ Վ. Ծաննինին, պիրի Պէյօղլունտա Ազա ճամի ճատտէսինտէ 67 նօ. իլէ մուրագդամ օն եէտի սէնէտէն պէրու քիւշատ իյլէտիլի տիւքքեան, վէ տիկէրի, Ասիթանէ քէօբրիւ պաշնտա 7 վէ 8 նումէրօլէր իլէ մուրագդամ պիր պուչուգ սէնէտէն պէրու քիւշատ իյլէտիլի կէրէք էճզախանէ վէ կէրէք էճզայի միւթէնէվվիյէ մահկէմի քի, հէր նէվի ադաքիրի միւթէնէվվիյէ, վէ Պօրտօ չարապլարը վէ էնվալի մէէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ, էրօբանըն էն միւթէպէր ֆապրիգալարընտան ճէլպ իթտիրիլմէքտէ, վէ թէշրիֆէ բաղպէթ պույուրան միւշթէրիլէրի, կէրէքէճզալարը թէմիզլիյի, վէ կէրէք եաբըլարըն բէչէթալարն վէ սայիր էճզալարն էհվէնիյէթի վէ թէշրիֆ իտէնլէրին խօշնուտիյէթի տօղրուսու մէտէտ չայիան հալաթտան օլտուղու ճիւմլէսինին թէշէքքիւրիւնի մուճիպ օրմագտա տըր։

Մումայիլէյհ միւսիւ Վ. Ծաննի, պու տէֆա Պէյօղլունտաքի էճզախանէսինին միւճէտտէտէն թամիր իտասպ, տէրուունու տիւքքեանտա օլան էճզալարը տախի հէր սէնէ միւթատը վէնհ իլէ թազէլէտիր օլտուղու, վէ էվվէլքի ֆի յաթլէր հէր նէ գատար էհվէն իտի իսէտ, պու տէֆա Ասիթանէտէքի էճզախանէսինին ֆիյաթլէրինէ թաթիպ էհվէնիյէթլէ, Պէյօղլունտաքի տիւքքեանրընտա տախի, ճէմի ժալլէրին սաթըսճաղընա եէնի նիզամ թախսիս իթմիշ տիր։

Շէօյլէ քի թէշրիֆէ բաղպէթ պույուրան միւթէպէր ղէվաթլէր, կէրէք էճզաճը էմանաֆրընտան հէր նէ քի ալմագ իսթէք իտերլէր իսէ, Պէյօղլունտաքի էճզախանէտէ տախի, այլի Ասիթանէտէքի սաթըլան ֆիրաթլէր իլէ ալաճագլարը պի իյթիպահ տըր։

Վէ Միւսիւ Ծաննի ճուժամէվէ բազար կիւնլէրի սապահտան ախշամա գատար վէ բազար էրթէսի, սալը, բէրչէմպէ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի, սապահտան սաաթ եէտիսէ գատար վէ ախշամդն սաաթ պիրինտէն իւչիւնէ գատար միւթատը վէնհ իլէ Պէյօղլունտաքի տիւքքեանրընտա պուլունուր վէ չարշամպա կիւնիւ սապահտան ախշամա գատար. բազար էրթէսի, սալը, բէրչէմպէ, ճումաա էրթէսի կիւնլէրի սաաթ եէտիսէն ախշամդն օն իքիսինէ գատար Ասիթանէտէքի տիւքքեանրընտա պուլունուր։

Միւսիւ Ծաննին պու նազիք սէնաաթընա պու տէրէճէ իգտամ վէ տէվամ, միլլէթիմիզէ շէրէֆ վէ նասա ֆայիտէտէն իպարէք օլուպ, էճզախանէլէրինէ թէշրիֆէ բաղպէթ պույուրան զէվաթը միւթէպէրինին մէմնունիյէթինի տախի, քէնտիսինէ իֆթիխար վէ մուշեաֆաթ ատա իտէճէքտիր։

Մ. Ծաննինին, պալատ զիքր օլունան, իքի տիւքքեանլարտանմատա, եանի պիր Պէյօղլունտա 67 նումէրօլու, վէ տիկէրի Ասիթանէտէ 7 վէ 8 նումէրօլու իքի մահալտէն պաշգա մաղազա տիւքքեան վէ չէրիքի օրմատը տախի խասսէթէն իլան օլունուր։

Իսթանպօլտա հետմ իտիլէն Պաղչէ գաբուռաու գուրպինտէ, Մ. Վէնանա Գասապեանը քիւշատ իթիմիշ օլտուղու 7 նիւմէրօլու էճզա մաղազասընտա էվրօբանըն էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան հէր նէվի հազը մուալիճէլէր, շիրէ վէ գիյէ իլէ հէր ճինս խալիս պալըգ եազլարը, վէ հէր նէվի թապ մատէն սալարը, վէ միւթենէվվի չիգօլաթալար, վէ եօքսիւրիւք շէքէրլէրի, վէ նէգլէյի տէֆ իթմէք իչին թիւթիւս քեաղտալարը, լամթիքտէն էն վայի ալաթ, կէօնա կէօն էմզիքլէր վէ թէնքէյլէր, օճուգլար իչին թապիլլէրէ լուզումլու թազէ աշ, վէ մէսանէ պաղլարը, վէ 8 տագըզ զարֆընտա պուզ վէ ասնտուրմա եաբմագ իչին սաղիր վէ քէպիր մաքինալար, վէ մէշհուր ֆապրիգալարընտան լավանդա վէ բամատալարը վէ սաշ պոյալարը, վէ գուվվէթ իչին գնա գնալը Պօրտօ մալակա վէ շարապլարը իլէ սայիր էնվաի Պօրտօ շարապլարը վէ շամբանեալար վէ հէր տիւրլու մաքէրաթ վէ մէշրուպաթ վէ իքսիրի հայաթ վէ միսվէ շուրուպլարը, մահէլլի մեզքիւրտէ էհվէն ֆիեաթլա սաթըլմագտա տըր։ Թաշ բալարտա իրանլնէ լիւզումմ կէօրիւնէճէք եճզա վէ եուէվաթ տախի կէրէք գէյէ վէ կէրէք տիրհէմ իլէ մահէլլինէ իրսալ գէլբընաճազընտան, արգու իսէն զէվաթ միւմայիլէյհ Մ. Գասապեանէ սիրարբէլարընը մէքթուպ իլէ պիլտիրտիքլէրինտէ, ղայէթ էհվէն ֆիեաթլէ թէտարիք օլունուպ, սերրան քէնտուլերինէ իրսալ օլունանագ, վէ Էվրօբատան ճէլպ իթտիրմէք իսթէյէն զէվաթ իչին տախի գօմիսիօն իլէ ճէլպ իթտիրիլէճէք տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Պէյ-օղլուտա, Ինկիլիզ սէրաեը գաբուռանտան աչաղը կիտիլիր իքէն, մէզքիւր սէրաերն տիվարը գարչը սրրասընտա, Համալպաչը սօգաղընտա վագը 68 նիւմէրօլու խանէտէ սաքին օլուպ, արաեանլար հէր կիւն էյլէնտէն էվվէլ մէզքիւր խանէտէ պուլապիլիրլէր։

ԹԷՆՊԷԼԻԲ

Մեզքիւր իսիմտէ օլան բիսալէ պաղլաթարընրարագ, կէրէք քիթապճըլարտա, վէ ալէլիուսուս Իսթանպօլտա Սիւմպիւլ իւ խան ալթընտա Գաֆաֆեանրար տիւքքեանրընտա, վէ զազէթա սաթըճրարընրմիզ եանրընտա Ցէր դուբուշ սաթըլմագտա տըր։

ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԵԱՑ

Սահմանադրութեան ինեներորդ տարեդարձի օրն

Ի ՀԻՒՆԳԻԵԱՐ-ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԿԱՐԴԱՑԱՆ

ԽՕՍՔԵՐԸ

Տարեդարձ կիւնիւ Հիւնքեար խսկէլէսինտէ մէզքիւր մէքթէպին չօճուգլարընն օգուտուղարը նուիթքլարընն թապ ու նէշրինի պաղը զաթլար արզուլարընն օգուտուղարընտան, գալէմէ ալմըշ օլան մուալիմ էֆէնտի թարաֆընտան, պալէատէքի իւնվան իլէ թապ իթտիրիլէրէք, նիւսխէսի 100 էր փոսրաեա սաթարընրմագտա պուլունմուշ տուր, վէ զազէթամըզը տաղրթանարտա վէ սաթանարտա պուլունմագտա տըր։ Իմտի ումարըզ քի էֆէնտիի միւմայիլէյհի թէշվիք նիյէթի մէմտուհէսի յէ չօգլար պիրէրնիսխէ իշթիրասընա բաղպէթ իտէճէքլէր տիր։

ՍԱՀԻՊ ԴԱՋԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԷՋՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՑԸՆ ԹԱՊԻԱ ՆԷՍԻՆՑԷ

ՊԷՏ ՕՂԼՈՒՆՑԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՑԱ, ՏՕԹՕԿՐԱՏԱԳՈՒԹԻՒՆՔ

ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ԳԱՐԵԲԷՊԵՆՑԱ ՆՈՒՄԷՐՕ 467.